

בש"פ 10173/17 - עימאד קאסם נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 10173/17

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: עימאד קאסם

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 18.12.2017 במ"ת 17758-06-17 שניתנה על-ידי כבוד השופט ג' אזולאי

תאריך הישיבה: כ' בטבת התשע"ח (7.1.2018)

בשם העורר: עו"ד יחיא דהאמשה

בשם המשיבה: עו"ד רחלי זוארץ-לוי

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 18.12.2017 (מ"ת 17758-06-17, השופט ג' אזולאי). בית המשפט המחוזי דחה את בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה לעוצרו בפיקוח אלקטרוני.

2. ביום 8.6.2017 הוגש כתב אישום נגד העורר וכן נגד ארבעה אחרים (להלן: הנאשמים האחרים). בכתב האישום מתוארת מסכת של עסקאות סמים שנערכו בין העורר והנאשמים האחרים לבין סוכן משטרתי (להלן: הסוכן). על-פי הנתען בכתב האישום, ביום 14.4.2017 העורר מסר לסוכן סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 0.3736 גרם, בשליחותו של אסלאם אבו אחמד (להלן: אבו אחמד), אחד מהנאשמים האחרים. זאת, בהתאם לסיכום בין הסוכן לבין אבו אחמד לפיו ירכוש הסוכן דוגמה של הסם כדי להתרשם מאיכותו. בהמשך, בהתאם לסיכום נוסף בין הסוכן לאבו אחמד מסר האחרון לעורר חבילה שנועדה להכיל סמים, אך בפועל הכילה חומר שרק נחזה להיות קוקאין. העורר היה אמור למסור את החבילה לסוכן תמורת תשלום. על פי הנתען, ביום 25.4.2017 מסר העורר לסוכן את החבילה כפי שסוכם וקיבל לידי בתמורה 47,000 שקל עבור הסמים וכן עבור נשק שאמור היה להימסר לסוכן על פי ההסכם עם אבו אחמד, אך בסופו של דבר לא נמסר.

3. בגין המעשים המתוארים הואשם העורר בעבירות הבאות: עשיית עסקה בסם מסוכן לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, וכן ניסיון לסחור בסם מסוכן לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א לפקודת הסמים בצירוף סעיף 25 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר ואת הנאשמים האחרים עד תום ההליכים נגדם.

5. ביום 26.6.2017, לאחר שהסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר של שירות המבחן בעניינו, וביום 11.7.2017 הוגש התסקיר כאמור. הערכתו של שירות המבחן הייתה שרמת הסיכון הנשקפת מהעורר להישנות עבירות דומות בעתיד היא נמוכה עד בינונית. זאת, בהתחשב בחווית המעצר הקשה, בהעדר דפוסים עברייניים מושרשים ובגילויי הזדהות והשתייכות לחברה הנורמטיבית. כן צוין כי לעורר רקע רפואי שמצריך טיפול ומעקב קבוע, כי אין לו רקע של שימוש בסמים וכי לא עומדות לחובתו הרשעות קודמות. שירות המבחן בחן שתי חלופות למעצרו של העורר בפיקוח בני משפחתו - הראשונה בבית העורר והשנייה בבית אמו. שירות המבחן התרשם כי המפקחים שהוצעו בשתי החלופות מתאימים למשימת הפיקוח והמליץ אפוא לשחרר את העורר לאחת מהחלופות המוצעות ולהעמידו בפיקוח מעצר של שירות המבחן לתקופה של שישה חודשים.

6. ביום 26.7.2017 הורה בית המשפט המחוזי לעצור את העורר בפיקוח אלקטרוני בביתו, וזאת בהתאם להסכמת הצדדים שהושגה בעניין זה ולאחר שהתקבלה חוות דעת מיחידת הפיקוח האלקטרוני.

7. מקורו של הערר שבפני בבקשה לעיון חוזר שהגיש העורר ואשר כוונה לכך שיבוטל מעצרו בפיקוח אלקטרוני ויתאפשר לו לצאת לעבודה באתר בנייה, תחת פיקוח. העורר הדגיש בבקשתו את חלוף הזמן מאז החלטתו הקודמת של בית המשפט המחוזי וכן את הקשיים הכלכליים של המשפחה.

8. ביום 18.12.2017 דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לעיון חוזר. בית המשפט המחוזי קבע כי הזמן שחלף מאז ניתנה ההחלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו חורג ממתחם הסבירות וכי לא חל שינוי נסיבות משמעותי המהווה עילה לשקול מחדש את ההחלטה האמורה שניתנה בהסכמת שני הצדדים. יתרה מכך, בית המשפט המחוזי קבע כי משמעותה של היענות לבקשת העורר היא הסרת הפיקוח האפקטיבי עליו.

הערר

9. הערר שבפני מכוון כנגד החלטתו של בית המשפט המחוזי.

10. העורר טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בדחיית בקשתו לעיון חוזר. לשיטת העורר, הזמן שחלף, נסיבותיו האישיות וכן קצב ניהול ההליך מקימים עילה לשינוי ההחלטה ומצדיקים הקלה עליו על דרך יציאה לעבודה. עוד טוען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי משמעותה של היענות לבקשה היא הסרת הפיקוח האפקטיבי עליו. לטענת העורר, חלופת העבודה שהציג היא מספקת לנוכח מידת המסוכנות הנמוכה הצפויה ממנו והזמן שחלף.

11. הדיון בערר התקיים בפני ביום 7.1.2018. במהלך הדיון הדגיש בא-כוחו של העורר כי מאז הוחלט על מעצרו של העורר חלפו כמעט ששה חודשים, וכי בשים לב לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו בעבר - ששלל דפוסים עברייניים ושימוש בסמים - וכן לקשיים הכלכליים של המשפחה, שאף מצויה בחובות, היה מקום להיענות לבקשה לאפשר את יציאתו של העורר לעבודה.

12. המדינה סבורה שדין הערר להידחות וסומכת את ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי. לשיטת המדינה, פרק הזמן שחלף מאז ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי אינו ארוך, ומכל מקום יש קושי באישורה של העבודה המוצעת המשתרעת על פני שעות ארוכות, ולא כל שכן ללא תסקיר עדכני של שירות המבחן, שיתייחס, בין היתר, למפקח שהוצע בשעות העבודה.

דיון והכרעה

13. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להתקבל במובן זה שבשלה העת לבחון את אפשרות יציאתו של העורר לעבודה (כך שישהה בחלופת מעצר בביתו למעט בשעות שבהן יצא לעבודה בפיקוח).

14. אני סבורה שיש לכך מקום בנסיבות שבהן מצטברים השיקולים הנוגעים לעברו הנקי של העורר וכן לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו כבר בתחילת הדרך, שבהיעדר הפרות של התנאים המגבילים דומה שמקבל כעת משנה חיזוק. כמו כן סבורה אני כי יש לתת משקל לקשיים הכלכליים של המשפחה. עם זאת, אני תמימת דעים עם המדינה שהיא מקום לבחינה נוספת של עניינו של העורר קודם למתן החלטה באמצעות הכנת תסקיר עדכני של שירות המבחן, שיתייחס אף לפרטיה של העבודה המוצעת ולתנאים הנוגעים ליציאה אליה, לרבות אופן הפיקוח.

15. אשר על כן, אני מורה על הכנת תסקיר עדכני של שירות המבחן אשר יוגש לבית המשפט המחוזי לא יאוחר מיום 1.2.2018. בהסתמך על האמור בתסקיר יבחן בית המשפט המחוזי את האפשרות להורות על המרת הפיקוח האלקטרוני בחלופת מעצר בביתו של העורר, לצד אפשרות יציאה לעבודה, ויחליט בעניין זה כחכמתו.

16. סוף דבר: הערר מתקבל חלקית כאמור בפסקה 15 לעיל.

ניתנה היום, כ"א בטבת התשע"ח (8.1.2018).

שׁוֹפֵט
